

Pleitaantekeningen ten behoeve van de hoorzitting bij de NMa op 11 maart 2010

Geachte dames en heren,

Namens Netbeheer Nederland wil ik graag gebruik maken van de mogelijkheid in te spreken op het concept-methodebesluit gas dat op 5 februari is toegezonden. Volgende week volgt een meer uitgebreide schriftelijke reactie. Op dit moment wil ik me beperken tot de volgende onderwerpen:

1. De wettelijke grondslag voor de regulering van de gasaansluitingen.
2. De door de NMa voorgestane productiviteitsverbetering voor de aansluitdienst.
3. Verzoek ten aanzien van de productiviteitsmeting in het algemeen.

Regulering op basis van BoB-2

Volgens randnummer 73 van het ontwerpbesluit wordt de regulering van de gasaansluiting gebaseerd op het besluit op bezwaar van de Raad van Bestuur van de NMa over deel II van de Gasvoorwaarden. Netbeheer Nederland heeft namens de regionale netbeheerders beroep ingesteld tegen dit besluit op bezwaar, omdat o.a. het aanleggen, beheren en onderhouden van een gasaansluiting volgens hen niet kan worden gekwalificeerd als een (transport) ondersteunende dienst in de zin van de Gaswet en volgens de huidige Gaswet de tarieven hiervoor niet gereguleerd zijn en kunnen worden. Naar aanleiding van de bezwaren van VEMW tegen de tariefbesluiten Gas 2008 hebben de regionale netbeheerders dit eveneens ingebracht. Het CBb heeft het eerderbedoelde beroep nog niet behandeld en de NMa heeft nog geen besluiten op bezwaar over de tariefbesluiten genomen.

Inmiddels heeft de Minister van EZ op 27 maart 2009 een wetsvoorstel ingediend, getiteld "Wijziging van de Gaswet en de Elektriciteitswet 1998, tot versterking van de

werking van de gasmarkt, verbetering van de voorzieningszekerheid en houdende regels met betrekking tot de voorrang voor duurzame elektriciteit, alsmede enkele andere wijzigingen van wetten". In dit wetsvoorstel zijn bepalingen opgenomen op grond waarvan bepaalde aansluittarieven in de toekomst kunnen worden gereguleerd. Dit wetsvoorstel is inmiddels aangenomen door de Tweede Kamer, maar zolang het niet in werking is getreden mogen en kunnen de tarieven voor aansluitwerkzaamheden niet worden gereguleerd.

De netbeheerders zullen zich alleen bij regulering overeenkomstig het besluit op bezwaar over deel II van de Gasvoorwaarden neerleggen indien het CBb hen ter zake onverhoopt in het ongelijk zou stellen.

Productiviteit aansluitdienst op basis van productiviteit transportdienst 2004-2006

In randnummer 82 en paragraaf 8.5.2.2. van het ontwerpbesluit stelt de Raad dat het niet opportuun is om de productiviteitsverandering van de transportdienst tot aan de vierde reguleringsperiode representatief te veronderstellen voor de productiviteitsverandering van de aansluitdienst in de vierde reguleringsperiode. Reden hiervoor is dat de aansluitdienst tot aan de vierde reguleringsperiode nog niet gereguleerd is.

Daarom kiest de Raad er voor om de productiviteitsverandering van de aansluitdienst gelijk te stellen aan de productiviteitsverandering van de gastransportdienst gemeten over de periode 2004-2006. De Raad stelt de productiviteitsverandering van de aansluitdienst voor de vierde reguleringsperiode derhalve vast op 3,445%.

De Raad motiveert deze keuze met de constatering dat deze productiviteitsverandering van 3,445% bij de transportdienst is gemeten niet lang na de overgang van een niet-gereguleerd regime naar een gereguleerd regime. Door te veronderstellen dat voor de aansluitdienst in de vierde reguleringsperiode eenzelfde productiviteitsverandering van 3,445% mogelijk is, wordt aangenomen dat het 2010 kostenniveau van de aansluitdienst in de vierde reguleringsperiode met ruim 10% kan worden verlaagd. Om twee redenen wordt het besparingspotentieel van de aansluitdienst aanzienlijk overschat.

Ten eerste is het niet realistisch te veronderstellen dat de productiviteitsverbetering uit de periode 2004-2006 alleen is gerealiseerd over de transportdienst en dat de regionale netbeheerders met betrekking tot de aansluitdienst niets hebben gedaan om de kosten te reduceren. Bij het verbeteren van de efficiency in deze periode hebben de regionale netbeheerders zich immers gericht op de gehele operatie. Gelijktijdig met de transportdienst zijn in de periode 2004-2006 dus ook de kosten van de aansluitdienst gereduceerd. Mocht men al een verschil willen maken, dan mag men zelfs veronderstellen dat de prikkel tot kostenbesparing bij niet-gereguleerde activiteiten juist groter is. Immers een kostenbesparing draagt in dat segment bij tot structurele resultaatverbetering. Het is daarom niet opportuun te veronderstellen dat in de vierde reguleringsperiode voor de aansluitdienst nogmaals een productiviteitsverbetering van 3,445% haalbaar is.

Ten tweede is het besparingspotentieel bij de aansluitdienst aanzienlijk lager dan bij de transportdienst. Zoals bekend kunnen zeker op korte termijn besparingen op de kapitaalkosten voor een netbeheerder nauwelijks worden gerealiseerd. De productiviteitsverbetering zal daarom moeten komen uit verlaging van de operationele kosten (OPEX). Bij de transportdienst is het aandeel van de OPEX in de totale gestandaardiseerde kosten ongeveer 45% en bij de aansluitdienst is dit percentage slechts ongeveer 30%. Bij een productiviteitsdoelstelling van 3,445% per jaar, zouden de kosten van de aansluitdienst in de vierde reguleringsperiode met ruim 10% moeten worden verlaagd. Dit komt overeen met ongeveer 33% van de OPEX. Het spreekt voor zich dat een reductie van deze omvang niet realistisch is. Naast de algemene aan de aansluitdienst toegerekende overheadkosten, die al zijn gereduceerd in de vorige reguleringsperiodes, bestaat de OPEX van de aansluitdienst uit kosten die sterk gerelateerd zijn aan de veiligheid van de aansluiting. Voorbeelden van deze kosten zijn onderhoud van de gasaansluitingen en het uitvoeren van lekzoekprogramma's. Het is maatschappelijk niet verantwoord om de netbeheerders te dwingen tot het realiseren van niet realistische besparingen op deze kosten.

Daarnaast is het Netbeheer Nederland niet helemaal duidelijk of voor de volgende reguleringsperiode (NG5R) de PV aansluitdienst 2009-2012 als basis voor de productiviteitsmeting zal dienen. Indien dit het geval is, wordt met de keuze van de Raad voor de PV transport 2004-2006 ervoor gezorgd dat er geen continue en consistente meetreeks voor de productiviteitsmeting voor de aansluitdienst aanwezig is. Dit zal ertoe leiden dat een onjuiste inschatting van de productiviteitsverandering zich niet automatisch zal corrigeren, met als mogelijk gevolg een structurele onderdekking van de kosten voor de aansluitdienst. Een nacalculatie van de PV verandering zou dan wellicht op zijn plaats zijn.

Tot slot stelt de Raad in randnummer 79 van het ontwerpbesluit dat het vanuit het oogpunt van robuustheid van de inschatting van de productiviteitsverandering wenselijk is om deze inschatting te baseren op drie metingen. Indien voor de aansluitdienst de inschatting van de productiviteitsverandering wordt gebaseerd op de periode 2004-2006, worden slechts twee metingen gebruikt. Door uit te gaan van de periode 2004-2006 handelt de Raad derhalve in strijd met haar eigen doelstelling.

Netbeheer Nederland verzoekt derhalve voor de vierde reguleringsperiode de schatting van de productiviteitsverandering van de aansluitdienst niet vast te stellen op 3,445%. Het is realistischer de productiviteitsverandering van de aansluitdienst, overeenkomstig de transportdienst, te baseren op de productiviteitsverandering voor de jaren 2006 tot en met 2009. Hierbij dient dan bovendien een correctie te worden gemaakt voor het lagere besparingspotentieel bij de aansluitdienst als gevolg van het kleinere aandeel van de operationele kosten in de totale kosten.

Publicatie productiviteitscijfers.

In randnummer 197 stelt de Raad dat door maatstafconcurrentie als reguleringsinstrument te kiezen iedere netbeheerder een prikkel ondervindt om zijn bedrijfsvoering doelmatiger in te richten. Ik citeer: “De best presterende netbeheerders zullen altijd dienen als

richtpunt voor de andere netbeheerders,” In het verleden zijn meermaals verzoeken aan de NMa gedaan de jaarlijks door de verschillende netbeheerders aangeleverde gegevens ten behoeve van de productiviteitsmeting zo snel mogelijk aan alle netbeheerders ter beschikking te stellen. Dit zou ons inziens perfect passen binnen de doelstelling van de maatstafregulering. Dan is het inderdaad voor elke netbeheerder mogelijk in een vroeg stadium de individuele positie ten opzichte van de best presterende netbeheerder te bepalen. Wij zouden het zeer op prijs stellen indien ~~dit~~ vanaf de eerstvolgende gelegenheid aan dit verzoek wordt voldaan.

Ik dank u voor uw aandacht.

